

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIŠ KALĖJIMŲ DEPARTAMENTĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS

2020-05-21 Nr. 4D-2019/1-576
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama – Skundas) dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau tekste ir citatose vadinama ir – KD; Kalėjimų departamentas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus jo kreipimuisi dėl Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos (toliau vadinama – Pravieniškių PN-AK; Pravieniškių PN) pareigūnų veiksmų.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodoma:

„[...] į Kalėjimų departamentą kreipiausi su įvairiais skundais dėl Pravieniškių PN-AK, <...> sektoriaus pareigūnų neteisėtų veiksmų, smurto, mano rašyti skundai, pareiškimai buvo įvairiais būdais atmetami ir nebuvo į nieką atsižvelgta, nors aš buvau pateikęs liudijimus dėl pareigūnų smurto prieš mane [...]. [...] aš kreipiausi į Kalėjimų departamentą su skundais 2019-02-01 ir 2019-02-25, bet į mano šiuos skundus aš gavau išvis nereikšmingą atsakymą iš Kalėjimo departamento 2019-03-27 Nr. 2S-1335 [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2019 m. gegužės 10 d. raštu Nr. 4D-2019/1-576/3D-1233 į KD, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

2019 m. birželio 14 d. Seimo kontrolierius gavo KD 2019 m. birželio 9 raštą Nr. 1S-1542; rašte ir pateiktuose prieduose nurodoma:

„[...] Kalėjimų departamentas nesutinka su nuteistojo teiginiais, nes Kalėjimų departamente gauti X 2019-02-01 ir 2019-02-25 skundai dėl Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos (toliau – Pravieniškių PN-AK) pareigūnų galimai neteisėtų veiksmų (neveikimo) neužtikrinant X saugumo (ne kartą buvo sužalotas kitų nuteistųjų, tačiau įstaigos administracija nesiėmė jokių veiksmų), nepagarbaus elgesio su X (grubaus bendravimo, pareigūnų fizinio smurto naudojimo X atžvilgiu), galimai nepagrįstai skirtos X nuobaudos. Taip pat skunduose X nurodė, kad ne kartą kreipėsi su skundais į Kalėjimų departamentą ir į Pravieniškių PN-AK administraciją, tačiau po panaudoto psichinio smurto X atžvilgiu X nuo skundų nagrinėjimo atsisakydavo. X prašė atnaujinti skundų nagrinėjimą ir spręsti klausimą dėl perkėlimo tolesnę laisvės atėmimo bausmę atlikti kituose pataisos namuose.

Skundų nagrinėjimo metu Kalėjimų departamentas kreipėsi į Pravieniškių PN-AK administraciją ir nurodė pateikti dokumentinę medžiagą apie X skunduose minimas aplinkybes.

Nuteistajam X buvo paaiškinta, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 69 straipsniu, kuriame nustatyta, kad nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės atėmimas, visą bausmę turi atlikti vienoje pataisos įstaigoje. Perkelti nuteistąjį iš vienos pataisos įstaigos į kitą tęsti bausmės atlikimo leidžiama dėl nuteistojo ligos, kitų išimtinių aplinkybių, dėl kurių toliau laikyti nuteistąjį toje pačioje pataisos įstaigoje negalima, arba kitais šiame Kodekse nustatytais atvejais. Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-321 patvirtintame Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą tvarkos aprašo 3.2 papunktyje įtvirtinta, kad, kai yra išimtinių aplinkybių, kliudančių nuteistąjį laikyti toje pačioje pataisos įstaigoje, perkeliančioji įstaiga (Pravieniškių PN-AK) pateikia Kalėjimų departamentui motyvuoto nutarimo dėl nuteistojo perkėlimo, kuris yra suderintas su priimančiąją įstaiga, projektą. X buvo paaiškinta, kad nuteistasis turi teisę kreiptis į įkalinimo vietos įstaigos administraciją bei nurodyti visas reikšmingas aplinkybes, dėl kurių būtina X perkelti į kitą pataisos įstaigą, o Kalėjimų departamentas galės X perkelti tik tuo atveju, jei Kalėjimų departamente bus gautas Pravieniškių PN-AK motyvuotas nutarimas dėl perkėlimo būtinumo.

Pravieniškių PN-AK 2019-03-22 pažymoje Nr. 14-1256 buvo nurodyta, kad X tolesnę laisvės atėmimo bausmę Pravieniškių PN-AK atlikti gali.

Nenustačius išimtinių aplinkybių, kliudančių toliau X laikyti Pravieniškių PN-AK, buvo atsisakyta jį perkelti į kitus pataisos namus.

2018-04-07 apie 13.00 val. Pravieniškių PN-AK <...> sektoriaus nuteistųjų būryje Nr. <...> kiti nuteistieji (nuteistųjų anketiniai duomenys žinomi, todėl atsakyme X jie nepateikti) prieš X ir kitus du nuteistuosius panaudojo fizinį smurtą, dėl ko 2018-04-07 IBPS sistemoje buvo užregistruota ikiteisminio tyrimo medžiaga Nr. <...> dėl X ir kitų nuteistųjų sužalojimų. Patikslinus įvykio aplinkybes, Pravieniškių PN-AK 2018-04-11 buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 138 str. 1 d.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 170 str. 4 d. 3 p., 212 str. 2 p., 214 str. 1 d., 216 str., Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 6-ojo skyriaus prokurorė 2018-10-18 priėmė nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, ikiteisminio tyrimo metu nesurinkus pakankamai duomenų dėl nuteistiesiems inkriminuojamų nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 140 str. 1 d., padarymo.

2018-09-30 apie 14.50 val. X ir dar 3 nuteistieji (nuteistųjų anketiniai duomenys žinomi) buvo sužaloti kitų nuteistųjų konflikto tarp kamerų Nr. <...> ir Nr. <...> metu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalimi, Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 6-ojo skyriaus prokurorė 2019-01-02 priėmė nutarimą sustabdyti ikiteisminį tyrimą, kadangi atlikus visus veiksmus ir išnaudojus visas galimybes nustatyti nusikalstamą veiką padariusius asmenis nepavyko.

X teiginiai apie tai, kad jis ne kartą buvo sužalotas kitų nuteistųjų, tačiau įstaigos administracija nesiėmė jokių veiksmų, neatitinka tikrovės. Nebuvo gauta jokių duomenų apie tai, kad Pravieniškių PN-AK administracija naudotų prieš X fizinį smurtą.

X atlikdamas laisvės atėmimo bausmę Pravieniškių PN-AK skundais, pareiškimais, prašymais su įvairaus pobūdžio klausimais į šios įstaigos administraciją kreipėsi 2018-03-23, 2018-09-05, 2018-10-02, 2019-01-14, 2019-01-23, 2019-01-28. Pravieniškių PN-AK administracija X 2018-04-17, 2018-09-28, 2018-10-15, 2019-01-29, 2019-02-12 pateikė raštiškus atsakymus Nr. 7-1078, Nr. 7-2605, Nr. 7-2760, Nr. 7-467, Nr. 7-693.

X su skundais, pareiškimais, prašymais bei įvairaus pobūdžio klausimais į Kalėjimų departamentą kreipėsi 2018-01-22, 2018-03-19, 2018-04-09, 2018-08-17, 2019-02-05, 2019-02-25. Kalėjimų departamentas X 2018-01-29, 2018-03-13, 2018-05-11, 2018-08-17 pateikė atsakymus Nr. 2S-322, Nr. 2S-969, Nr. 2S-1537, Nr. 2S-2651.

Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas

reglamentuotas Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 183 straipsnyje, o X turėjo galimybę šia teise pasinaudoti. Atsižvelgiant į tai, X skundų, pareiškimų ir prašymų nagrinėjimo procedūros atnaujintos nebuvo.

Nuteistojo skundų nagrinėjimo metu faktinių duomenų apie tai, kad Pravieniškių PN-AK administracija nepagarbiai su X elgtųsi ar pažeistų teisės aktus, negauta.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, konstatuotina, kad X 2019-02-01 ir 2019-02-25 skundai Kalėjimų departamente buvo išnagrinėti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksu ir kitais teisės aktais. Objektiviai ir išsamiai įvertintos visos nuteistojo skunduose pateiktos aplinkybės, kurios buvo patikrintos gavus laisvės atėmimo vietų įstaigų dokumentų kopijas ir raštus. Šiuo pagrindu parengtas Kalėjimų departamento 2019-03-27 raštas Nr. 2S-1335.

[...]

Teikiame nuteistojo X 2019-02-01 ir 2019-02-25 skundų, kitų aktualių dokumentų kopijas bei Kalėjimų departamento 2019-03-27 rašto Nr. 2S-1335 ir Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 6-ojo skyriaus prokuratūros nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą nuorašus.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (BVK):

183 straipsnis „Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas“ – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. [...].“

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau vadinama ir – VAI):

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 2) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...] 13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

8 straipsnis. „Individualaus administracinio akto bendrieji reikalavimai ir pranešimas apie individualaus administracinio akto priėmimą“ – 1. Individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės (licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimas, laikinas uždraudimas verstis tam tikra veikla ar teikti paslaugas, bauda ir kt.) turi būti motyvuotos. 2. Individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka. 3. Individualus administracinis aktas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno ar valstybės tarnautojo arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens ir patvirtintas antspaudu. Kai individualus administracinis aktas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, jo pasirašymui ir patvirtinimui antspaudu prilyginamas patvirtinimas

(autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje. [...]“

Tyrimui reikšminga Lietuvos Respublikos teismų praktika

7. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau vadinama – LVAT) praktika:

7.1. LVAT 2018 m. birželio 19 d. sprendime, priimtame administracinėje byloje Nr. AS-405-502/2018 yra konstatavęs:

„Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau – ir BVK) 183 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. Kalėjimų departamento direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo gali būti skundžiami apygardos administraciniam teismui (BVK 183 str. 3 d.). Taigi specialusis įstatymas, reguliuojantis bausmių vykdymo ir atlikimo tvarką, sąlygas ir principus – BVK, nustato privalomą tvarką bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų bei sprendimų išankstiniam nagrinėjimui ne teismo tvarka (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. rugsėjo 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS143-652/2014, 2017 m. gegužės 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-435-756/2017 ir kt.)“;

7.2. LVAT 2012 m. gruodžio 20 d. sprendime Nr. A-822-3206-12, priimtame administracinėje byloje, yra konstatavęs:

„Pagal Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto (2008 m. lapkričio 6 d. įstatymo Nr. X-1791 redakcijos) 5 straipsnį Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos (pagal Statuto 2 straipsnio 1 dalį pataisos namai yra Kalėjimų departamentui pavaldi įstaiga) savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Bausmių vykdymo kodeksu, Baudžiamuoju kodeksu, Baudžiamojo proceso kodeksu, Suėmimo vykdymo įstatymu, kitais įstatymais, šiuo statutu, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais. Pagal Statuto 4 straipsnį Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų veikla grindžiama teisingumo, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, suimtųjų ir nuteistųjų lygybės prieš suėmimo ir bausmių vykdymo įstatymus, humanizmo, bausmių vykdymo individualizavimo, progresyvaus bausmių atlikimo ir viešumo principais. Panevėžio pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punktą)“;

7.3. LVAT 2014-04-09 aprobuotame Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, nagrinėjant bylas dėl bausmių vykdymo ir kardomojo suėmimo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų viešojo administravimo srityje, apibendrinime yra nurodęs:

„Šio teisinio reguliavimo kontekste teisėjų kolegija pažymėjo, kad Pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 1 p.) (2012 m. gruodžio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-3206/2012). Laisvės atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai, kurie, be kita

ko, atitiktų Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje numatytus reikalavimus (2011 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A143-2876/2011).“

Tyrimo išvados

8. Skunde Pareiškėjas teigia, kad su 2019-02-01 ir 2019-02-25 skundais kreipėsi į Kalėjimų departamentą dėl Pravieniškių PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), tačiau KD pateiktas atsakymas buvo neišsamus ir nereikšmingas.

9. Nagrinėdamas pareiškėjų skundus Kalėjimų departamentas, kaip viešojo administravimo subjektas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų, ir objektyvumo principo, kuris reiškia, kad oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. Pažymėtina, kad LVAT, atskleisdamas objektyvumo principo turinį, 2011 m. balandžio 19 d. nutartyje nurodė, jog laisvės atėmimo institucijų, t. y., ir Kalėjimų departamento, sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai (šios pažymos 7 punktą).

10. Pareiškėjas 2019-02-01 ir 2019-02-25 su skundais kreipėsi į KD dėl Pravieniškių PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai neteisėtai paskirta nuobauda, patiriamu psichologiniu spaudimu ir smurtu prieš Pareiškėją, bei dėl galimybės būti perkeltam į kitus pataisos namus.

Vadovaujantis VAI įtvirtintu išsamumo principu – viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes. Taigi, viešojo administravimo subjektai, rengdami atsakymus, privalo įvertinti pareiškėjo prašymo turinį ir pateikti teisės aktų nuostatomis pagrįstą, aiškų ir argumentuotą atsakymą, kuriame būtų atsakyta į visus keliamus klausimus, o jei prašoma informacija nepateikiama, turi būti nurodytos priežastys, kodėl tai negali būti padaryta.

Kalėjimų departamentas 2019-03-27 rašte Nr. 2S-1335 įvertino Pravieniškių PN administracijos veiksmų pagrįstumą ir teisėtumą. Pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kad nenustačius išimtinių aplinkybių, kliudančių toliau Pareiškėją laikyti Pravieniškių PN-AK, buvo atsisakyta jį perkelti į kitus pataisos namus. KD įvertino ir Pareiškėjo sužalojimų aplinkybes ir nustatė, kad teiginiai apie tai, kad jis ne kartą buvo sužalotas kitų nuteistųjų, tačiau įstaigos administracija nesiėmė jokių veiksmų, neatitinka tikrovės, nes dėl sužalojimų atvejų buvo pradėti ikiteisminiai tyrimai.

KD peržiūrėjęs ir Pravieniškių PN-AK direktoriaus nutarimą buvo nustatyta, kad Pravieniškių PN-AK direktorius 2019 m. sausio 24 d. nutarimu pagrįstai skyrė Pareiškėjui nuobaudą – perkėlimą į kamerų tipo patalpas 6 mėnesiams ir panaikinti jos nėra pagrindo (šios pažymos 4 punktą).

Skundo tyrimo metu Seimo kontrolieriui įvertinus KD pateiktą atsakymą Pareiškėjui, darytina išvada, kad KD atsakymai į Pareiškėjo skundus buvo išsamūs, pateikti atsižvelgiant į kreipimosi turinį, parengti laikantis VAI reikalavimų (kiek tai susiję su rašto turiniu), išsamiai ir visapusiškai atsakyta į esminius skunduose iškeltus klausimus, todėl darytina išvada, jog Pareiškėjo skundai buvo išnagrinėti iš esmės; Skundo dalis, kiek tai susiję su skundų nagrinėjimo KD išsamumu, pripažįstama nepagrįsta.

11. BVK 183 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos.

Kalėjimų departamento direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo gali būti skundžiami apygardos administraciniam teismui (šios pažymos 5 punktas).

Taigi, specialusis įstatymas, reguliuojantis bausmių vykdymo ir atlikimo tvarką, sąlygas ir principus – BVK – nustato privalomąją tvarką bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų bei sprendimų išankstiniam nagrinėjimui ne teismo tvarka.

12. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2019-02-01 ir 2019-02-25 su skundais kreipėsi į Kalėjimų departamentą (skundas KD buvo gautas 2019-02-05 ir užregistruotas Nr. 2G-519; 2019-02-28 skundas užregistruotas Nr. 2G-890). KD, išnagrinėjęs Pareiškėjo skundus, 2019-03-27 raštu Nr. 2S-1335 pateikė vieną atsakymą į abu Pareiškėjo skundus. Konstatuotina, kad skundų nagrinėjimas užtruko ilgiau nei nustatytas 20 darbo dienų terminas.

KD rašte (šios pažymos 4 punktas) Seimo kontrolieriui nepateikė informacijos apie tai, kad skundų nagrinėjimo terminas būtų buvęs pratęstas; taip pat nepateikė paaiškinimų, kodėl Pareiškėjo skundų tyrimas užtruko ilgiau nei 20 darbo dienų.

Atsižvelgiant į tai bei į galiojantį teisinį reglamentavimą, konstatuotina, jog KD atsakymas buvo parengtas ir pateiktas nesilaikant BVK 183 straipsnio 2 dalyje nustatyto 20 darbo dienų termino, KD pareigūnai tokiais savo veiksmais (neveikimu) nepagrįstai vilkino Pareiškėjo skundų nagrinėjimą, todėl Skundo dalis, kiek tai susiję su skundo nagrinėjimo termino nesilaikymu, pripažįstama pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

13. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nusprendžia X Skundo dalį dėl Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), kiek tai susiję su 2019-02-01 ir 2019-02-25 skundų nagrinėjimo išsamumu, atmesti.

14. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X Skundo dalį dėl Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), kiek tai susiję su skundo nagrinėjimo termino nesilaikymu, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Kalėjimų departamento direktoriui rekomenduoja imtis priemonių, kad pareiškėjų skundai, kurie yra pateikti laikantis privalomos ikiteisminės ginčo nagrinėjimo tvarkos, būtų nagrinėjami laikantis Bausmių vykdymo kodekso 183 straipsnio 2 dalyje numatytų terminų.

16. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas